U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyň: **a) S. T.,** a **b) A. A.,** zastoupená žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní; obě zastoupené JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Hilleho 6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 6. 2007, sp. zn. 56 Az 366/2006,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky JUDr. Jany Kuřátkové **s e u r č u j e** částkou 2856 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 21. 11. 2006, č. j. OAM-844/LE-05-ZA04-2006, o neudělení mezinárodní ochrany pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelky ve své kasační stížnosti uplatňují důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), když namítají jednak nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (otázky původců pronásledování), a dále pak vadu řízení, neboť správní orgán vycházel ze skutkové podstaty, jež nemá oporu ve spisech [tedy ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), nikoliv c) - jak stěžovatelky pravděpodobně omylem uvedly]. Důvody přijatelnosti své stížnosti spatřují v tom, že krajské soudy opakovaně nesprávně vykládají pojem pronásledování ze strany nestátních činitelů, a proto by bylo třeba sjednocující judikatury.

Stěžovatelky ve své kasační stížnosti podrobně rozebírají pojem pronásledování a uvádí, že krajský soud ve svém rozhodnutí vyložil, proč se domnívá, že v jejich případě nedosáhlo jednání soukromých osob intenzity pronásledování. Stěžovatelky ovšem oponují, že pronásledování se může projevit i jen psychickým tlakem na osobu (viz. ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu) a že Česká republika je také vázána směrnicí č. 2004/83/ES (dále jen „kvalifikační směrnice“), která obsahuje definici pronásledování. V jejich případě nedošlo sice k porušení žádného z práv uvedených v čl. 15 odst. 2 EÚLP, nicméně základní lidská práva představují také práva dle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (dále jen „Pakt“). Podle čl. 18 odst. 3 Paktu může být svoboda projevovat náboženství omezena pouze zákonem, pokud by to bylo nutné k ochraně veřejné bezpečnosti, pořádku, zdraví, morálky nebo základních práv a svobod jiných. Podle odst. 2 téhož článku nesmí být nikdo nucen přijmout náboženství jiné než dle své volby; a v neposlední řadě zmiňují stěžovatelky odst. 4 - závazek států respektovat svobodu rodičů zajistit náboženskou a morální výchovu svých dětí podle přesvědčení rodičů. Jednání ze strany rodičů manžela stěžovatelky a) a neznámých osob, kteří se snažili přesvědčit stěžovatelku a), aby se vzdala své víry a dokonce ji kvůli tomu napadli, bylo tedy porušením základního lidského práva ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice, a sice práva na volbu náboženství. Aby bylo možné toto jednání klasifikovat jako závažné porušení a tedy pronásledování, muselo by se jednat o jednání uvedená v čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice. Stěžovatelka a) v této souvislosti opakuje, že byla vystavena násilí jak fyzickému (jedenkrát), tak psychickému (ze strany tchýně, která jí vyhrožovala odebráním nezletilé dcery, tedy stěžovatelky b)). Stěžovatelky dále citují čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice a bod č. 42 příručky UNHCR a dodávají, že výše popsané pronásledování bylo sice způsobeno nestátními původci, nicméně státní orgány v Kyrgyzstánu by jim stejně nebyly schopny pomoci, neboť ženám a zejména křesťankám je přístup k nim odepírán, což správní orgán ani krajský soud vůbec nevzali v úvahu.

Na závěr stěžovatelky vytkly krajskému soudu, že v doplnění žaloby zmínily materiály, které měly jejich tvrzení podpořit, avšak krajský soud je odmítl s tím, že se nevztahovaly k době rozhodování správního orgánu. Stěžovatelky mají totiž za to, že tyto se týkaly situace dodržování lidských práv v zemi jejich původu obecně, situace se v Kyrgyzstánu natolik nezměnila a navíc tyto podklady popisovaly i dlouhodobý stav v této zemi ještě v době rozhodování žalovaného.

Na potvrzení svých obav z diskriminace z důvodu náboženství předkládají stěžovatelky jako důkaz zprávu ze serveru Forum18, ze dne 27. 9. 2006, zveřejněnou na příslušných webových stránkách. Tato zpráva naznačuje jednak diskriminaci křesťanů ze strany muslimů, a dále potíže s vymáháním práva u místní policie, pokud jde o náboženské konflikty.

Stěžovatelky proto vzhledem ke všemu shora popsanému navrhují, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Namítají-li stěžovatelky, že krajský soud nesprávně vyložil pojem pronásledování ze strany nestátních činitelů, připomíná Nejvyšší správní soud, že se touto otázkou zabýval v obecné rovině např. ve svém rozsudku ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, (publ. na www.nssoud.cz): „*Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.*"; anebo v rozhodnutí ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 7 Azs 38/2003: „*Za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim.*" Zdejší soud musí stěžovatelkám oponovat, že judikatura vykládající tuto právní otázku, tedy pojem pronásledování ze strany nestátních činitelů, teprve vyžaduje sjednocení, neboť již ze shora vyčteného je zjevné, že tato judikatura je jednotná, a proto nelze v této námitce shledat přesah vlastních zájmů stěžovatelek, jenž by odůvodnil přijatelnost kasační stížnosti.

Zdejší soud již posuzoval také případy intolerance vůči náboženskému vyznání žadatelů o mezinárodní ochranu a ve svém rozsudku ze dne 2. 3. 2005, sp. zn. 4 Azs 271/2004, vyložil pojem pronásledování, resp. odůvodněný strach z něj z důvodu náboženství: „*Verbální útoky rodičů vůči žadatelce o azyl, jejichž důvodem byla známost a plánovaný sňatek žadatelky s partnerem jiného náboženského vyznání, nelze pokládat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Za pronásledování či odůvodněný strach z něho by v daných souvislostech mohla být pokládána jen taková situace, kdy by ze strany orgánů státní moci docházelo k perzekuci osob pro jejich náboženskou orientaci, popř. k systematickému odmítání poskytovat jednotlivcům ochranu před šikanou vyvolanou netolerancí k jejich náboženskému vyznání.*" Obdobně uvedl Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 5. 5. 2004, sp. zn. 2 Azs 15/2004: „*Neshody stěžovatele s příbuznými z náboženských důvodů, o kterých státní úřady vůbec nevěděly, nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.*"

Brojí-li stěžovatelky proti tomu, že krajský soud neprovedl jimi navržené důkazy a že správní orgán vycházel ze skutkové podstaty, jež nemá oporu ve spisech, konstatuje Nejvyšší správní soud, že se otázkou takto zdůvodněné kasační stížnosti dostatečně zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. 4 As 56/2003, kde uvedl: „*Pokud je z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč v souladu se správním spisem soud shledal zjištění skutkového stavu žalovaným za úplné a spolehlivé, jakými úvahami se řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, a z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatelky v žalobě, potom není důvodná námitka, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.*"

V neposlední řadě zdejší soud konstatuje, že si je pochopitelně vědom směrnice Rady Evropské unie 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení

uprchlíka nebo osoby, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, nicméně tato tzv. „kvalifikační směrnice“ nic nemění na dosavadní české judikatuře v tomto směru.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na posuzované námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Stěžovatelkám byla právní zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti ustanovena advokátka JUDr. Jana Kuřátková; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 1 x 2100 Kč za jeden úkon právní služby (prostudování spisu dne 13. 11. 2007, jak vyplývá ze soudního spisu na č. l. 80) a 1 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. f), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 2400 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovená advokátka je plátkyní daně z přidané hodnoty (dále jen "daň"), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst.7 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 456 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2856 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu